

Tähtvere Elu

Head Tähtvere Elu lugejad!

Teie käes on uuenenud kujundusega ajaleht Tähtvere Elu, mis jätkab ilmutamist samas tsüklis – kord kuus kuu esimesel nädalal (v.a juulikuus).

Koos uue kujundusega püüame uuenendada ka sisu ja tuua sellesse rohkem kohalikke teemasid ja inimesi. Aasta tagasi lehe lugejate seas tehtud küsitlus näitas, et rohkem infot soovitakse just kohaliku eluolu kohta. Siinkohal

täname veelkord kõiki küsitlusele vastatajaid ja oma mõtete jagajaid.

Palju sooviti lehest lugeda eelmisel kuul sündinud ja meie seast lahkunute nimesid, kuid neid andmeid ei ole meil andmekaitse-õuetest tulenevalt võimalik avaldada. Lisaks oleks keeruline noppida Tartu linna elanike registrist eraldi välja Tähtvere maapiirkonna inimeste nimed.

Selles, et kohalik elu rohkem lehte jõuaks, saab aga kaasa aidata iga Tähtvere maapiirkonna elanik. Nii, et igaüks, kes tunneb endas soovi kogukonnaga mõnda mõtet, tähelepanekut või uudist jagada, võib selle saata kas Lembit Kaarnale (aiasõber@aiasõber.ee) või Helle Tolmoffile (Helle.Tolmoff@tartu.ee)

Head lehelugemist ja ilusat kevadet!

Rahinge kergliiklustee valmib suve keskpaigaks

Eelmisel sügisel jätkas Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee ehitust Rahinge ja Tüki küla vahelisel lõigul, mis on selle jalg- ja rattatee ehituse

teine etapp. Talviste ilmaolude saabudes kehtestati kergliiklustee ehitusel tehnoloogiline paus, kuna ehitustöid ei saanud kvaliteetselt jätkata. Töödega alustati taas 17. aprillil ja töö valmimistähtaeg on juuli keskpaik.

II etapina valmiv jalg- ja jalgrattatee on kolme kilomeetri pikkune. Kergliiklusteel pääseb ohutult maantee kõrval asuvate tõmbekeskuste juurde (Rahinge järv ja ekstreempark). Koos jalgteega valmib ka kaasaegne valgustuslahendus ja erivalgustus ülekäigu-

kohtadele. Rekonstrueeritakse bussipeatused, kuhu paigaldatakse pingid ja prügikastid.

Uue tee rajamisega soovib linn kergliiklusteede võrgustikku laiendada ja olemasolevaid teid ühendada, samuti soovitakse parandada kergliiklejate liiklusohutust maanteel ja nende ristmikel.

Teed ehitab OÜ TAVT. Tööde maksumus on 997 864 eurot, millest Tartu linn finantseerib 447 864 eurot ja ülejäänud osa katab Transpordiamet.

Foto: Maanus Kullamaa

Foto: Mana Kaasik

Sel suvel muutub osa Vabaduse puiestest Tartus taas autovabaks. Mitmekeelse kultuuriprogrammi ja põneva ruumilahendusega Autovabaduse puiestee toimub 29. juunist kuni 6. augustini.

Juba neljandat korda toimuv suvine Autovabaduse puiestee saab alguse Tartu linna päeva galakontserdiga ning lõpeb Tartu toidu- ja veinifestivaliga. Puiestee on ürituse ajal turuhoonest kuni Kaarsillani autoliiklusele suletud.

Tartu linnapea Urmas Klaasi sõnul on Autovabaduse puiestest saanud linlaste hulgas oodatud igasuvine sündmus, mis elavdab kesklinna ja toob siia külalisi ka kaugemalt. „Tänavune Autovabaduse puiestee on omamoodi peaprooviks järgmisele aastale, kui kanname Euroopa kultuuripealinna tiitlit ja soovime samuti südastuviselt kesklinna elavdada. Atraktiivne ja rahvarohke südalinna pakub ka meie toitlustus- ja majutusettevõtetele rohkem võimalusi külaliste võõrustamiseks,” selgitas linnapea.

Kultuuriprogrammi pakutakse tartlastele ja Tartu sõpradele terve perioodi vältel kindlas rütmis neljapäevast

laupäevani. Neljapäeviti toimuvad Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 kureeritud kontserdid, reedeseid sündmused on inspireeritud liikumisaastast ja laupäeviti on programmis rohkelt tegevusi peredele. Liikumispäevad lõppevad tantsuõhtutega ja perepäevad Tartu Elektriteatri filmiõhtutega.

Kultuuriosakonna juhataja Sten Svetljakovi sõnul tuleb Autovabaduse puiestee oma vanas headuses. „Analüüsisime eelmiste aastate häid praktikaid ja proovime neid sel aastal võimendada. Programm on kokku pandud parasjagu tihedana ja täis eriilmelisi sündmusi, et kõik tartlased ja külalised teistmoodi linnaruumi ja mitmekesist kava nautida saaksid. Teadlikult oleme jätnud ruumi ka isetekkeliseks rõõmuks, et saaks lihtsalt nautida linnakeskkonda, mängida lastega ja vestelda sõpradega. Samas ei ole kõik veel lõplikult paigas ja meile võib teada anda, kui on häid ideid, millega programmi täiendada,” lisas kultuuriosakonna juhataja.

Ka Tartu noortekeskused kolivad suveks siseruumidest Autovabaduse puiesteele. Kuu aja vältel on lastele

ja noortele tegevusi iga päev meisterdamisest koolitusteni. Linnaruumis käivad sellel perioodil ringi tänavanoorsootõtajad, kes suunavad noori tegevustest osa võtma.

Autovabaduse puiesteel on sel aastal tagasi kahe esimese aasta suurim hitt väikelastele – basseini. Lisaks tulevad alale karussell, ronilad, vihmuted ja muud atraksioonid. Taaskasutusele tuleb eelmiste aastate tänavamööbel. Lava ehitatakse kesklinna pargi poolsele nõlvale ja see jääb sinna kultuuripealinna aastaks.

Autovabaduse puiestee lähtub Tartu linna ja Tartu 2024 keskkonnahoidlike sündmuste juhendist, et vähendada sündmuse keskkonnamõju. Alal kasutatakse pandinõusid, tarbitakse taastuenergiat, pudelivee asemel pakutakse tasuta joogivett, sorteeritakse jäätmeid ja julgustatakse külastajaid valima keskkonnahoidlikke liikumisviise.

Autovabaduse puiesteed korraldavad Tartu linn, SA Tartu 2024, Tiigi Seltsimaja, Tartu Turg, Tartu Noorsootöö Keskus ja paljud teised head koostööpartnerid.

Külli Pann: mulle Rahingel meeldib

Tähtvere valla Rahinge külaseltsi eestvedaja, MTÜ Kodukant Tartumaa juht, Teeme ära talgupäeva Tartu maakonna koordinaator, Tartumaa aasta vabakondlane – need on vaid osa Külli Panni tiitlitest ja ametitest.

Tahet ja tegutsemisindu on Sul jagunud pikalt. Kui kaua oled Rahingel elanud?

Ma miskipärast tõesti kohe tõmban ligi tegemisi ja töid, mis raha sisse ei too, vaid enamasti ikka välja viivad (muheleb).

Olen Rahingel elanud 27 aastat. Tegelikult elasin ma esimesed kümme aastat siin päris vaikset elu ega suhelnud praktiliselt kellegagi. Tegemist oli palju, töö ja lapsed võtsid kogu aja. Laste kasvades hakkas rohkem aega üle jääma. Hakkasin uurima kõigepealt oma maja inimestelt, kas ollakse huvitatud ühistegevustest. Kõigile mõtte meeldis ja oldi valmis kaasa lööma. Siis sai lehte pandud kuulutus ja inimesed külakoosolekule kutsutud. Enne võtsin veel kontakti Terjega Vorbuselt, kes oli oma külas seltsitegevuse juba käima pannud.

Sinu eestvõttel on Rahinge vanast katlamajast saanud külaseltsile oma pesa, kus hakkas kohe vilgas elu käima.

Külaseltsile pakkus kooskäimiskohaks endise katlamaja välja legendaarne Tartu Agro agronoom Eino Härm. Pärast seda läksid majas kohe talgud lahti. Külaselts sai asutatud 2005. aasta novembris. Esimene ühine pidu oli lastele jõulupidu. Siis tulid jaanituli ja paisjärve sünnipäev, mis tõid kohale palju rahvast nii ümbruskonna küladest kui kaugemalt.

Külaseltsi algusaastatele mõeldes – kõik asjaajamised, projektid ja küla arengukava koostamine võtsid hirmus kaua aega, sest polnud ju mingeid kogemusi ja oskusi, pigem oli see mulle tundmatus kohas vette hüppamine. Aga tänu valla ja Tartu Agro toele sai külaselts oma majas hoo sisse. Oleme korraldanud nii meeoleolukaid

vaba-aja sündmusi kui ka tõsisematel teemadel ümarlaudu ja koosolekuid. Palju üritusi oleme korraldanud koos Rahinge veepargi poistega järve ääres. Seal on toimunud hulga huvitavaid sündmusi erinevale maitsele – alates jumalateenistustest kuni Iraani muusikute kontserdini, lisaks kodukandi simmanid ja jaanituled.

Pärast 2018. aastat on saabunud meie ühistegevustesse väike tagasilöökk. Paljud aktiivsed inimesed on ära kolinud või siis meie seast lahkunud. Siis olid koroonaaastad... Tegelikult oli valla ajal ikka seda kogukondlikku tegevust rohkem ja omavahel käidi rohkem läbi. Ühised ettevõtmised ja peod liitsid rahvast. Nüüd on aina rohkem kuulda, et taheks tagasi kohalikku jaanipidu. Vaatame, mis teha annab, äkki jõuabki sellel suvel see ära teha... See võib-olla olekski esimene samm piirkonna rahva uuesti kokkutoomiseks. Kõik tahaksid ju jaaniõhtul näha enda ümber tuttavaid nägusid.

Millised on Rahinge elu plussid ja miinused?

Mulle – ja olen ka naabritega sel teemal rääkinud – on Rahinge elamiseks

hea elukoht! Kõik on käe-jala juures – ametiasutused, kauplused, kultuuri- ja meditsiiniteenused ning muu eluks vajalik. Asume ju vaid kolm kilomeetrit linnapiirist. Nüüd on olemas ka kergliiklustee – sõida rattaga või mine jalgsi. Ootame väga selle lõplikku valmimist.

Siin on lastele turvaline keskkond ja kaunis loodus. Mõned ütlevad, et sul on siin lauda lähistel elades tunda ehtsat maalõhna. Mind see enam ammu ei häiri!

Millised on peamised murekohad?

Kellel on tööd ja hobisid, suhted kodus ja tööl korras ning tervis hea, neil minu meelest küll suuri probleeme pole. Kuid alati leidub ju seda tüüpi inimesi, kes millegagi rahul pole, kes pidevalt kritiseerivad. Seda näen ma Facebooki grupi administraatorina hästi. Kui minnakse liiga isiklikuks või labaseks, siis tuleb ka kommentaare kustutada.

Sina olidki Facebooki grupi Tähtvere külad ja alevikud looja?

Jah, juba pea kümme aastat tagasi. Meie inimestel oli vaja kohta, kus jagada kohe ja kiirelt värsket infot, omavahel suhelda. Nüüd on seal grupis üle 2000 inimese ja minu meelest on see kujunenud oluliseks kohaliku info vahetamise kanaliks. Nii armas on lugeda, kui keegi leiab oma uitama läinud kodulooma üles, keegi pakub teistele midagi, mida tal üle on, või saab midagi, millest puudus on. Mulle tundub, et see kanal on end igati õigustanud.

Lõpetuseks tähan öelda, et Rahinge külaseltsiga võiksid liituda ka kohalikud noored külaelanikud. Ühine hää on ikka tugevam. Olgu siis probleemide lahendamiseks või millegi toreda korraldamiseks.

Tootsi Turvas soovib turbakaevandamist laiendada

Tootsi Turvas AS on esitanud Keskkonnaametile kaevandamisloa taotluse, et laiendada oma tegevust Ulila turbatootmisalal.

Kavandatava tegevuse asukoht, Ulila III turbatootmisala, asub Tartu maakonnas Elva vallas Teilma külas riigile kuuluval Laeva metskonna 11 kinnistul ja Tartu linnas Ilmatsalu külas riigile kuuluval Laeva metskonna 24 kinnistul. Taotluse seletuskirja kohaselt on kaevandamise maksimaalne aastamäär 20 000 tonni ja taotletava kaevandamisloa kehtivusajaks 30 aastat.

Kaevandamisloa menetlus on avalik ning sellega seotud dokumendid on nähtavad keskkonnaportaalis KOT-KAS https://kotkas.envir.ee/permits/public_application_index alajaotuses KESKKONNALOAD/Taotlused ja

menetlused (menetluse nr M-121677).

Keskkonnaamet on algatanud keskkonnamõju hindamise (KMH), kuna turba kaevandamine suuremal kui 150 ha suurusel alal on olulise keskkonnamõjuga tegevus. KMH protsess on avalik. Protsessi käigus koostatakse esmalt keskkonnamõju hindamise programm, mis läbib avaliku väljapaneku, kus kõigil huvilistel on võimalus programliga tutvuda ning esitada ettepanekuid programmi sisu kohta. Programmi valmimise järel koostab ekspert keskkonnamõju hindamise aruande, mis suunatakse samuti avalikule väljapanekule ja huvitatud isikud saavad esitada seisukohti aruande sisu kohta.

KMH käigus hinnatakse kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide mõju

keskkonnale, tuuakse välja selle olulisus ning võimalikud leevendusmeetmed negatiivse mõju vähendamiseks või vältimiseks.

Keskkonnamõju hindamise protsess võtab aega vähemalt ühe aasta, seejärel jätkab Keskkonnaamet kaevandamisloa menetlusega. Hetkel ei ole KMH programmi eelnõud Keskkonnaametile veel esitatud ning sisuline protsess ei ole alanud.

Tartu linnavalitsus soovib kohalikel elanikel protsessis aktiivselt osaleda ja esitada enda seisukohti KMH programmile ja aruandele. Keskkonnaameti infot avalike väljapanekute kohta jagab linnavalitsus Tartu linna kodulehel ja Tähtvere Elus.

Tartu linnavolikogus otsustati

Tähtvere spordiparki rajatakse olme- ja teenindushoone

Volikogu andis linnavalitsusele loa osaleda Tähtvere spordiparki olme- ja teenindushoone rajamise projektis, mida rahastab kultuuriministeerium. Projekti kogumaksumus on 862 190 eurot, toetust saab linn 500 000 eurot.

Tähtvere puhkeparki peamised osad on Tartu laululava, erinevate rajatistega spordipark, laste- ja noortepark, skatepark ning dendropark, tegemist on populaarse vaba aja veetmise kohaga, mida külastab igal aastal enam kui 100 000 inimest.

Projektis osalemine võimaldab ehitada olme- ja teenindushoone, kus on spordiparki kasutajate riietus- ja pesuruumid, hoiukapid ja ruumid spordivahendite rentimiseks. Hoonesse tuleb ka

garaaž tehnika hoidmiseks ja remontimiseks, lisaks korrastatakse ümbrus.

Loodi Tartu 2024 kuraatori projekti toetusmeede

Volikogu kinnitas Tartu 2024 kuraatori projekti toetuse andmise korra. Tegemist on viienda Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 raames loodud meetmega, mis on mõeldud Tartu linnas ja Lõuna-Eesti regioonis 2024. aastal korraldatavale kultuurisüdamusele katmaks valdkondi, ajaperioode või asukohti, millele varasemates avalikes taotlusvoorudes sobivaid projekte ei ole laekunud. Meetme maht on kuni 1,2 miljonit eurot.

Toetust on õigus taotleda juriidilisel isikul, kelle korraldatav sündmus haa- kub Euroopa kultuuripealinn Tartu

2024 kandideerimisraamatus „Ellujäämise kunstid” nimetatud eesmärkidega ja kellele SA Tartu 2024 loovjuht on teinud vastava ettepaneku.

Linn võõrandab Tartu Veevärgile kinnistu reoveepuhasti arendamiseks

Volikogu otsustas võõrandada ASile Tartu Veevärk otsustuskorras 300 tuhande euro eest linnale kuuluva Ringtee 45a kinnistu. Krunt asub veevärgile kuuluvate kinnisasjade vahelisel maa-alal. Kinnistu omandamine võimaldab ettevõttel asuda välja arendama reoveepuhasti neljandat etappi, mis on seotud ravimite ja ohtlike ainete eemaldamisega Tartu linna reoveest.

Tartlasi oodatakse kõndima

Linnavalitsus ja MTÜ Kõnnime Koos korraldavad tartlastele kõnniringe. Valida saab kas hommikuse või õhtuse jalutusgrupi vahel.

Kokku käivitatakse viis jalutusgruppi. Ropka, Annelinna, Kesklinna ja Vee-riku jalutusgrupe juhendab eelmise aasta kõnniringidelt tuntud ja armastatud personaaltreener Egert Erm, Tähtvere jalutusgruppi juhib jätkuvalt Heidi Rajamäe-Volmer, oodata on ka toredaid külalisjuhte.

“Jalutuskäigud annavad hea võimaluse avastada Tartut, suhelda teiste kõndijatega ning saada tervise- ja liikumistee- malisi nõuandeid personaaltreenerilt,” sõnas abilinnapea Mihkel Lees.

Jalutuskäikude alguskohad:

E: 10.00 E-Kaubamaja ees (Tehase 16), grupijuht Egert Erm

T: 10.00 Annelinna Harukogu ees (Kaunase pst 23), grupijuht Egert Erm

T: 18.00 Tartu Linnaraamatukogu pea- maja ees (Kompanii 3-5), grupijuht Egert Erm

K: 10.00 Rahvusrhiivi ees (Nooruse 3), grupijuht Egert Erm

N: 18.00 Tähtvere spordipargi parklas (Laulupeo pst 25), grupijuht Heidi Rajamäe-Volmer

Jalutuskäigud toimuvad iga nädal kuni 31.12.2023. Juulis jalutuskäike ei toimu.

Jalutuskäikude kavandamisel on arves- tatud, et alustatakse ja lõpetatakse alati samas kohas, kuhu saab mugavalt tulla jala, ühistranspordi või autoga. Enne jalutuskäiku on võimalik kasutada tua- letti, jalutuskäigu ajal tehakse võimle- mispaus ja vajadusel puhkepaus. Kõn- dima tultes palume riietuda mugavalt ja ilmale vastavalt ning kaasa võtta pudeli joogiveega. Koos kõnnitakse kuni 1,5 tundi mõõdukas tempos. Jalu- tusgrupis osalemine on tasuta.

Rattaringluse teenust pakkuva ettevõtte makseraskused võivad tuua katkestusi rattaringluse töös

Koostöös Tartu Linnatranspordiga rat- taringluse teenust pakkuv Kanada ette- võtte Bewegen Technologies Inc. on majandusraskustes ja soovib linnaga sõlmitud kehtivast lepingust taganeda.

Bewegen Technologies Inc. on Tartu linnale tarninud rattaringluse rattad ja laadimisdokid ning pakub ka ratta- ringluse infosüsteemi hooldus- ja aren- dusteenust, ilma milleta rattaringlus igapäevaselt toimida ei saa. Ettevõtte suhtes on Kanadas algatatud saneeri- mismenetlus, mille käigus on Bewe- gen teinud Tartu linnale ettepaneku kehtivate lepingute lõpetamiseks ning uutel tingimustel lepingu sõlmimiseks. Pakutud tingimusi ei ole linnal Eesti seaduste kohaselt võimalik aktsepteerida. Kehtiv leping kestab 2024. aasta juunini.

Linn on pidanud Bewegeniga läbi- rääkimisi koostöö jätkamiseks, kuid kahjuks ei saa hetkel välistada ka olukorda, kus Bewegen Technologies Inc. otsustab kehtivaid lepinguid mitte austada ja rattaringluse teenuse pak- kumisest õigusvastaselt ja ühepoolset loobuda. Samuti võib Bewegeni alga- tatud saneerimismenetlus kasvada üle pankrotimenetluseks ja siis lõpetatakse

linnaga sõlmitud lepingud pankrotime- netluse käigus. Mõlemal juhul on või- malik ka Tartu rattaringluse teenuse lühiajaline katkemine.

Tartu abilinnapea Raimond Tamm ütles, et rattaringluse jätkuv toimi- mine on Tartu jaoks väga oluline ning see jääb Tartusse hoolimata Bewegeni edasisest tegevusest. „Oleme suhelnud Bewegeni esindajatega ning püüd- nud leida võimalusi koostöö jätkami- seks vähemalt kehtiva lepingu lõpuni. Oleme aga valmistanud ka selleks, et Bewegen tõesti lõpetab linnale teenuse pakkumise. Tartu jätkab rattaringluse teenuse pakkumist ka siis, kui Bewe- gen ei ole enam linna koostööpartner,“ ütles Tamm.

Tartu linn otsib lahendusi rattaringluse teenuse jätkamiseks viisil, mis toob kaasa võimalikult vähe ebamugavusi rattaringluse kasutajate jaoks. Seda nii koostöös praeguse lepingupartneriga kui ka pärast senise koostöö lõppemist.

Tartu linn vabandab võimalike eba- mugavuste eest ja teeb kõik endast oleneva, et teenuse katkemist vältida või tagada selle võimalikult kiire taas- tumine.

Foto: Mana Kaasik

Tartu I Muusikakool hakkab sügisest pakkuma muusikalist haridust ka Ilmatsalus

Tartu linnavolikogu otsustas ümber korraldada Ilmatsalu muusikakooli tegevuse – asutus lõpetab töö ja muusikaharidusega Ilmatsalus jätkab Tartu I Muusikakool. Muudatuste tulemusel laienevad õpilaste õppevõimalused ja ühtlustuvad õpetajate palgad.

2021. aastal viidi Tartu linna munitsipaalhuvikoolides läbi hindamine ning tuginedes tulemustele kaaluti võimalusi Ilmatsalu muusikakooli tegevuse ümberkorraldamiseks ja õppetegevuse Tartu I Muusikakooli alla viimiseks. Ilmatsalu laste muusikaõpe jätkub Ilmatsalu põhikooli ruumides.

Tartu abilinnapea Lemmit Kaplinski sõnul oli kolme töötajaga huvikooli pidamine eraldi asutusena linna jaoks majanduslikult ja korralduslikult ebamõistlik. „Ümberkorraldused Ilmatsalu õpilastele muusikahariduse andmisel said tõuke hindamise tulemustest, kuid arvestasid eelkõige lastevanematelt saadud tagasisidet. Just lapsevanemad väljendasid selget soovi kvaliteetse ja põhjaliku muusikahariduse omandamise vastu kodulähedases muusikakoolis. Seega leidsime väga hea lahenduse koostöös Tartu I Muusikakooliga,“ selgitas kultuurivaldkonna abilinnapea.

Tartu I Muusikakooliga on alates 2022. aasta oktoobrist käinud tihe koostöö seoses uue tegevuskoha avamise ja kvaliteetse õppe pakkumisega Ilmatsalus. Kooli juhtkonnaga on arutletud muusikaõppe tingimuste üle ning kohtunud Ilmatsalu muusikakooli praeguste õpetajatega, kellele kõigile tehti ka pakkumine jätkata Tartu I Muusikakooli õpetajatena. Selle aasta veebruaris kohtusid Ilmatsalu muusikakooli õpilaste vanematega nii linnavalitsuse esindajad, Tartu I Muusikakooli juhid kui ka praegune Ilmatsalu muusika-

kooli direktor ning selgitati Ilmatsalu muusikakooli tegevuse lõpetamise ja Tartu I Muusikakooli tegevuse alustamist Ilmatsalus 2023. aasta sügisest. Tartu I Muusikakool annab sügisest suurema valiku erinevate pillide õppeks ning avar dab ka kooli õpilaste esinemis- ja eneseteostusvõimalusi.

„Tartu I Muusikakool on pakkunud pikka aega Tartu linnas kvaliteetset huviharidust ja meil on hea meel, et saame enda tegevust laiendada. Meie jaoks on kõige olulisem koostöö noorte endi ja lapsevanematega, läbi mille saame toetada iga õppuri võimetekohast tipptaseme saavutamist,“ ütles muusikakooli direktor Kaido Otsing.

Tartu I Muusikakool on pika ajalooga muusikakool Tartus, kus saab õppida järgmistel erialadel: klaver, keelpillid (viul, altviul, tšello, kontrabass), akordion, puupuhkpillid (flööt, oboe, klarnet, saksofon), vaskpuhkpillid (trompet, metsasarv, tromboon, bariton, tenor, tuuba), löökpillid (trummikomplekt, ksülofon, vibrafon), üldosakond (laul, pop-jazz kitarr). Koolis tegutsevad ka sümfoonia- ja puhkpilliorkester.

Praegustele õpilastele jääb kehtima tänane hinnakiri (30 eurot kuus), millele lisandub järgnevatel aastatel 5–10 eurot. Uutele õpilastele hakkab kehtima koheselt Tartu I Muusikakooli hinnakiri (2023/2024 õppeaastal 55 eurot kuus. Praeguste Ilmatsalu Muusikakooli õpilaste õppetasu on diferentseeritav hetkeni, mil õppetasud ühtlustuvad uute õpilastega õppetasuga.

Sisseastumiskatsed Tartu I Muusikakooli Ilmatsalu filiaali algavad mais ja juunis. Kõikidele tänastele õpilastele on järgmiseks õppeaastaks kohad ole-

mas ning koos Tartu I Muusikakooliga tagatakse nende võimetele vastav õppetase.

Ilmatsalu Muusikakooli KEVADKONTSERT

Toimub pühapäeval
28. mail kell 13.00
Ilmatsalu Põhikooli saalis

Ilmatsalu Muusikakool

võtab vastu 2023/2024
õppeaastaks uusi õpilasi

KLAVERI AKORDIONI KITARRI PLOKKFLÖÖDI erialale

Vastuvõtukatsed
toimuvad
esmaspäeval
29. mail ka.

kell 10.00
Ilmatsalu Lasteaias

kell 12.30–14.30
Ilmatsalu Põhikoolis
1. korrusel muusikakooli
kabinetis

Rohkem infot
katsete kohta kodulehelt
või telefonil 5304 4316

Enne katseid on
lapsevanemal vajalik
registreerida laps
e-keskkonnas:
www.tartu.ee/arno

Lühiuudised

Ilmatsalu koolimaja saab uued torustikud

Ilmatsalu põhikooli vee- ja kanalisatsioonitorustike rekonstrueerimise hankele tunnistati edukaks OÜ ENVEKO EHITUS pakkumus kogumaksumusega 150 850 eurot. Ehitustööde käigus vahetatakse välja kogu veetorustik, paigaldatakse uued valamud ning asendatakse kanalisatsioonitorustik. Tööd tehakse 15. mai – 25. august.

Ravila ja Ilmatsalu ristmikule tuleb ringristmik

Ravila-Ilmatsalu ristmik rekonstrueeritakse ringristmikuks, mis parandab piirkonnas liiklusohutust ja tõstab ristmiku läbilaskvust. Ristmikul ehitatakse ümber kergliiklusteede ja jalakäijate teeületuskohad, rajatakse uus teekattemärgistus ja rekonstrueeritakse tänavavalgustus. Remonditakse jalgratta- ja jalgteede katted. Tööde lõpetamise tähtaeg on 17. juuli 2023.

Tartusse tuleb Konstantin Koniku ausammas

Tartu linn rajab riigi toel mälestusmärgi Konstantin Konikule, kes kuulus koos Konstantin Pätsi ja Jüri Vilmsiga Eestimaa Päästekomiteesse, mis kuulutas 1918. aasta veebruaris välja Eesti Vabariigi.

Mälestusmärgi ideekonkursi võitis Paul Männi võistlustöö, mida žürii pidas kõige esinduslikumaks ja terviklikumaks. Kavandi tugevusteks peeti ka portree head äratuntavust ning mälestusmärgi diagonaalset asetust, mis loob vaatajaga parema dialoogi. Ausammas tuleb ülikooli raamatukogu kõrvale. „Konstantin Konik on ainus Päästekomitee liige, kelle mälestust pole senini Eestis jäädvustatud. Tartu on riigitegelase ja teeneka arstiteaduskonna dekaani ausambale kõige sobivam koht, sest just siin ta elas ja tegutses,“ ütles Tartu linnaape Urmas Klaas.

Esialgsete plaanide kohaselt on monument kavas avada varasügisel.

Aed-päevaliilia – müüt ja tegelikkus

Sort 'Jean Swann' pakub heade kasvutingimuste korral ka täidisõisi.

Käesoleva kirjutise eesmärk on juhtida aiapidajate tähelepanu mõningatele asjaoludele, millest pole ehk küllalt sageli räägitud.

Müüt: päevaliiliad on praktiliselt hooldusvabad, sobivad hästi kasvama pideva järelvalveta maakodude juurde, mugavust armastavate aiapidajate ning laiskade aednike istutusaladele.

Tegelikkus: Nii ja naa, oleneb päevaliiliast ja mitmest muust asjast.

Usun, et nõustute väitega: nõudlik inimene peab oma soovide eest rohkem maksma. Leplik seevastu saab väiksemate kuludega hakkama. Päevaliiliatega on sama lugu, mida uhkem, kaasaegsem ja vaimustust tekitavam sort, seda rohkem vajab ta tähelepanu, hoolt ja panustamist. On juba osteski märksa kallim.

Hõlpsam on alati toime tulla lihtsamate kollase-, roosa- ja ruugeõieliste aed-päevaliiliatega. Niipea, kui toome aeda mõne kaasaegse mitmevärviliste õitega ja iseäraliku õievälimusega eksklusiivse tippsordi, võivad kohe tekkida ka mitmed probleemid. Sagedasemad kasvuhäired on tumedaõieliste sortide puhul pigmendilaiskus. Krousitud ja tugevalt sakitud õie kroonlehtedega, samuti pooltäidis- ja täidisõieliste sortide puhul ei pruugi taimel jätkuda piisavalt jõudlust õienuppude täielikuks avanemiseks, samuti sordiomase õiemustri väljajoonistumiseks.

Puhkemata õienupud võivad kehvade kasvutingimuste korral osaliselt või täielikult enne õitsemist variseda. Vahel juhtub ka seda, et õisikuvarsigi ei teki, kui kasvutingimused on viletsad.

Mida silmas pidada päevaliiliate soetamisel?

Sobiva kasvukoha olemasolu aias on väga oluline. Aed-päevaliiliahuvilisel tasub esmalt vaadata, kas tal on aias olemas keskmise viljakusega huumuserohke niiskusthoidva savikapoolse parasniiske pinnasega päikeseline kasvukoht. Kergelt varjutatud kuni poolvarjulisele kasvukohale võib istutada pigem lihtsamaid ja ühevärviliste õitega sorte. Atraktiivsemad sordid soovivad rohkem päikesepaistet.

Valmisolek panustada aega ja energiat hooldamisele. Sellest sõltub, kas on mõttekas või mitte soetada kaasaegseid keeruka õiemustriga eksklusiivseid ja kasvutingimuste suhtes nõudlikke sorte. Kellel aega aia jaoks napib või kui aed on kaugel maakodus ning puudub võimalus pidevalt aiaasukaid silmas pidada, siis selline aiapidaja peaks eelistama lihtsamaid ning äraproovitud aed-päevaliiliate sorte. Ka selliste aed-päevaliilia sortide valik on väga lai.

Hübriid 'Inta' Lätist, mille on aretanud Andris Kruminš.

Juhul, kui aias on kõrvuti pandud kasvama näiteks kollaste lihtõitega „Flava“, „Stella de Oro“, „Texas Sunlight“ või mõni teine tagasihoidlikkus ilus särav ruuge või roosaõieline sort ja tema kõrval troonib uhkel-dav „Darla Anita“, „Jeann Swann“, „Congo Coral“, „Double Firecracker“ või mõni teine samalaadne, siis tuleb arvestada kahe üsnagi erineva hooldamisega.

Esimesena nimetatud saavad hakkama igas olukorras, kuigi hooldamine annab

ka neile suuresti sära juurde. Teisena nimetatute puhul tuleb taimede edemist pidevalt jälgida. Kui esimeste puhul unustate vahel väetamise ja kastmise, siis ei juhtu enamasti midagi halba. Teiste puhul ilusate õite saamiseks aga seda viga teha ei tohiks. Siinkohal tuleb eriti rõhutada ka kastmist. Taimed ei saa piisavalt toitaineid kätte kuivast mullast. Kui tekib kastmise vajadus, siis tuleb seda teha tugevalt - nii, et vesi imbuks vähemalt 20–25 cm sügavusele. Vee kulu näiteks kolmeaastase jõulise kasvuga puhma kohta tuleks mõõta kuuajalise põua korral mitmete kümnete liitritega. Kui kastmisvee hankimine on probleem, siis tuleks võimalusel jätta taimed täiesti kastmata. Puuduliku kastmise korral võib taim keerata piltlikult öeldes juured ülespoole muutudes sellega talveõrnaks ja põuatundlikuks.

Väetamisest. Palju on antud soovitusi väetada esimesel korral kevadel, kui

taimede kasv on alanud ja teisel korral vahetult enne õitsemist. Aed-päevaliiliate puhul jääb õitsemine südasuvisse vahel üsna põuasesse perioodi. Kuiva pinnase väetamisel puudub igasugune mõte. Lisanud väetise kuiva mulda, ei saa taim seda kätte. Sügisvihmade saabudes hakkab aga väetis toimima ja taimeke lööb rõõmsalt haljendama ega taha teada midagi paratamatult saabuvaks talveks valmistumisest. Seega – kui on tarvidus aed-päevaliiliaid õitsemiseelselt väetada, tuleks kindlasti silmas pidada ka pinnase niiskust. Põuaperioodil kaasnegu väetamisega alati ka tugev kastmine. Olenevalt kuivusest, ilmast ja pinnase struktuurist, võib osutuda vajalikuks tugev kastmine mõnepäevaste vahedega kogu õitsemise perioodil.

Lembit Kaarna

aednik, aed-päevaliiliate kollektsionäär

NEPIKLUBI
VEEDA REEDENE ÖHTU MEIEGA!

Kevadpidu

5. MAI 2023

Ilmatsalu Motelli alumises saalis
kell 19.00 - 00.00

TANTSUKS MÄNGIB ansambel Viiser

Külas Artur Raidmets ja Peeter Kaljumäe lõbusate kupleedega

Pääsme hind 8 eurot
Kohtade broneerimine alanud tel 53300049.
Pääsmete müük ainult broneeritud laudadele enne pidu!

Laua katame ise!

ILMATSALU HUVIKESKUS

Ootame kõiki Ilmatsalu huvikeskuse hooaja lõpupeole
31. MAIL, KELL 19.00-21.00

ÕUEPIDU

Järve tee 8 õues

KONTSERT
Esinevad Ilmatsalu huvikeskuses tegutsevad tantsurühmad:
RtDance Tantsustudio mudilased
Naiste showgrupp "Röömsad Täpid"

TEGEVUSED
Lastele meistersusnurk
Külla tuleb ja lastega mängib **MIKIHIIR**

ÕUEKOHVIK
(Sularahas)
Avatud Kaisa kohvik Minipannkoogid

KIRISHI SUSHI

Tule vaatama ja osa saama kogu perega! Lisainfo 53300049 Mai